

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ;

Η μουσική ήταν πάντα ένα ισχυρό εργαλείο για την έκφραση συναισθημάτων, τη σύνδεση ανθρώπων, την προώθηση της θεραπείας της κοινότητας και την οικοδόμηση συλλογικής ανθεκτικότητας.

Σε αυτή τη δραστηριότητα, οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να δημιουργήσουν και να εκτελέσουν πρωτότυπη μουσική, εστιάζοντας στη σύνθεση και τον αυτοσχεδιασμό. Θα πειραματιστείτε με διαφορετικούς ρυθμούς και μελωδίες, δουλεύοντας τόσο ατομικά όσο και σε μικρές ομάδες για να αναπτύξετε και να εκτελέσετε σύντομα μουσικά κομμάτια. Αυτή η δραστηριότητα ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα και τη συνεργασία στη διαδικασία δημιουργίας μουσικής, με έμφαση στο παίξιμο του συνόλου και τη συνεργασία για τη δημιουργία μιας συνεκτικής παράστασης.

Το προτεινόμενο δείγμα συνδυάζει εργασία στην τάξη με εργασία για το σπίτι, κατάλληλο για ατομικές και ομαδικές εργασίες. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να τα προσαρμόσουν και να τα εφαρμόσουν όπως ταιριάζει καλύτερα στο εκπαιδευτικό τους πλαίσιο.

Μάθημα

Μουσική

Τάξη

6-7

Μαθησιακοί στόχοι

Οι μαθητές θα συνεργαστούν σε παραστάσεις συνόλου και ομαδικές συζητήσεις, χρησιμοποιώντας τη μουσική ως μέσο για την προώθηση της θεραπείας της κοινότητας, την ανάπτυξη κοινών εμπειριών και την οικοδόμηση συλλογικής ανθεκτικότητας.

Διάρκεια

Ένα μάθημα (40 λεπτά)

Απαιτούμενα Υλικά

Διάφορα κρουστά όργανα (τύμπανα, ντέφια κ.λπ.)
Μελωδικά όργανα (ξυλόφωνα, πλήκτρα ή οποιοδήποτε διαθέσιμο μελωδικό όργανο)
Λευκός πίνακας και μαρκαδόροι

Προετοιμασία και Υλοποίηση

Ρυθμίστε τα όργανα (κρουστά, μελωδικά και οποιαδήποτε διαθέσιμα όργανα της τάξης) και βεβαιωθείτε ότι είναι έτοιμα για χρήση

ΔΙΕΡΓΑΣΙΑ

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ (5 λεπτά)

1. Συζητήστε εν συντομία τον αυτοσχεδιασμό και τη σύνθεση, εξηγήστε πώς η μουσική μπορεί να είναι τόσο αυθόρμητη όσο και δομημένη.
2. Εισάγετε την ιδέα του "Jam Session" όπου κάθε μαθητής ή ομάδα θα συνεισφέρει μουσικές ιδέες.
3. Κάντε μια γρήγορη προθέρμανση αυτοσχεδιασμού - ξεκινήστε με έναν απλό ρυθμό (χρησιμοποιώντας κρουστά όργανα) και προσκαλέστε τους μαθητές να συμμετάσχουν, προσθέτοντας σταδιακά μελωδικές ιδέες με όργανα όπως ξυλόφωνα ή πλήκτρα.

2 JAM SESSION (25 λεπτά)

1. Χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες (4-5 μαθητές η καθεμία)
2. Δώστε σε κάθε ομάδα ένα μείγμα οργάνων (κρουστά και μελωδικά)
3. Ομαδική εργασία:
 - ο δώστε τους χρόνο να δημιουργήσουν ένα σύντομο, πρωτότυπο κομμάτι ενός λεπτού, ενσωματώνοντας αυτοσχεδιασμό και κάποια δομή
 - ο ζητήστε τους να γράψουν/περιγράψουν τη δομή στη λίστα των εργασιών
 - ο ενθαρρύνετε τους να ακούν ο ένας τον άλλον και να πειραματίζονται με ρυθμούς και μελωδίες

3 ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ (10 λεπτά)

1. Αφήστε κάθε ομάδα να εκτελέσει τη σύνθεσή της για την τάξη (1-2 λεπτά ανά ομάδα)
2. Μετά από κάθε παράσταση, σκεφτείτε εν συντομία τη διαδικασία δημιουργίας μουσικής, αυτοσχεδιασμού και συνδυασμού αυτών των στοιχείων

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- ο Συμμετοχή στο jam session και δυνατότητα συμβολής στη δημιουργική διαδικασία
- ο Πρωτοτυπία και προσπάθεια στη συνθετική πρόκληση
- ο Εμπλοκή κατά τη διάρκεια παραστάσεων και προβληματισμών

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

1

Ενθαρρύνετε την ενεργητική ακρόαση:

Κατά τη διάρκεια του jam session και των παραστάσεων, ενθαρρύνετε τους μαθητές να ακούν ενεργά τους συμμαθητές τους. Ζητήστε τους να επικεντρωθούν στο πώς αλληλεπιδρούν οι ρυθμοί και οι μελωδίες και πώς μπορούν να ανταποκριθούν μουσικά σε αυτό που παίζουν οι άλλοι. Αυτό θα βοηθήσει τους μαθητές να παραμείνουν αφοσιωμένοι και να καλλιεργήσουν την αίσθηση της συνεργασίας.

2

Παρέχετε θετικά σχόλια και ενθάρρυνση:

Καθώς οι μαθητές παρουσιάζουν τις συνθέσεις τους ή συμμετέχουν στο jam session, προσφέρετε συγκεκριμένα θετικά σχόλια για να τονίσετε τη δημιουργικότητα και την προσπάθειά τους. Επαινέστε τη χρήση του αυτοσχεδιασμού και την προθυμία τους να πειραματιστούν με νέες ιδέες. Αυτό χτίζει αυτοπεποίθηση και τους δίνει κίνητρο καθ' όλη τη διάρκεια της δραστηριότητας.

3

Κάντε ερωτήσεις που προκαλούν σκέψη:

Κατά τη διάρκεια και μετά τις παραστάσεις, κάντε ερωτήσεις ανοιχτού τύπου για να παρακινήσετε τους μαθητές να προβληματιστούν σχετικά με τη διαδικασία δημιουργίας μουσικής. Για παράδειγμα, "Πώς αποφάσισες πότε να αλλάξεις τον ρυθμό;" ή "Τι σε έκανε να επιλέξεις αυτή τη μελωδία;" Αυτό ενθαρρύνει τη βαθύτερη δέσμευση και βοηθά τους μαθητές να σκεφτούν κριτικά τις δημιουργικές τους επιλογές.

4

Διατηρήστε την ατμόσφαιρα διασκεδαστική και χαμηλή σε άγχος:

Βεβαιωθείτε ότι το περιβάλλον της τάξης είναι χαλαρό και ενθαρρυντικό, όπου οι μαθητές αισθάνονται ασφαλείς να πειραματιστούν και να κάνουν λάθη. Δημιουργήστε μια θετική ατμόσφαιρα όπου οι μαθητές είναι ενθουσιασμένοι να μοιράζονται τη μουσική τους χωρίς φόβο κρίσης. Αυτό βοηθά στη διατήρηση υψηλών επιπέδων δέσμευσης και ενθουσιασμού.

5

Ενσωματώστε την κίνηση και τα κρουστά του σώματος:

Εάν είναι δυνατόν, επιτρέψτε στους μαθητές να ενσωματώσουν κίνηση ή σωματικά κρουστά στις συνθέσεις τους. Η σωματική ενασχόληση με τη μουσική μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να αισθάνονται πιο συνδεδεμένοι με τις συνθέσεις τους και να διατηρήσουν το ενδιαφέρον τους για τη δραστηριότητα.

Τι είναι το Jam Session;

Το jam session είναι μια άτυπη, συνεργατική μουσική δραστηριότητα όπου οι μαθητές δημιουργούν και παίζουν μουσική μαζί χωρίς αυστηρή σημειογραφία ή προκαθορισμένες ρυθμίσεις. Επιτρέπει στους μαθητές να αυτοσχεδιάζουν, να πειραματίζονται με ρυθμούς και μελωδίες και να ανταποκρίνονται ο ένας στις ιδέες του άλλου σε πραγματικό χρόνο. Στην τάξη, τα jam sessions βοηθούν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων συνόλου, ενεργητικής ακρόασης, δημιουργικότητας και αυτοπεποίθησης, ενώ παράλληλα ενθαρρύνουν την ομαδική εργασία και την αίσθηση της κοινής μουσικής εμπειρίας. Οι δάσκαλοι μπορούν να καθοδηγήσουν τη συνεδρία προτείνοντας θέματα, όργανα ή αρχικά μοτίβα, αλλά η έμφαση δίνεται στην εξερεύνηση και τη συνεργασία και όχι στην τελειότητα.

Ακολουθούν ορισμένοι πόροι κειμένου και βίντεο που μπορεί να είναι χρήσιμοι για αυτήν τη δραστηριότητα:

Γιατί οι δάσκαλοι πρέπει να προσφέρουν μαθήματα μαρμελάδας...
https://banjonews.com/2012-02/why_teachers_should_teach_jam_classes.html

Kids Jam Session στο The Music Farm
https://youtu.be/gwCt5SOBja0?si=7Xgd_OUetJgsRsE7

Jam Session: Το μουσικό πρόγραμμα μετά το σχολείο χτίζει την αυτοπεποίθηση των μαθητών
https://youtu.be/prr-RJzY5pw?si=H3ooiQ2j_J-xWU2G

Τζαμάρισμα με τα παιδιά
https://youtu.be/w9_ET2DP4GE?si=PSmfWT0TSYtJIYIN

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Όνομα μαθητή:

Ημερομηνία:.....

Μέρος 1: Μουσικές εντυπώσεις

Ακούστε τα τρία κομμάτια κλασικής μουσικής που παίζονται από ορχήστρα, για παράδειγμα:

Λούντβιχ βαν Μπετόβεν - "Συμφωνία Νο 5 σε ντο ελάσσονα" (Πρώτο μέρος)

<https://youtu.be/8NdeNCsF2K8?si=VG2L-LQ2JyjmTen9>

Αυτό το εμβληματικό κομμάτι είναι γεμάτο ενέργεια και δράμα, με το διάσημο μοτίβο "da-da-da-daah". Είναι μια εξαιρετική εισαγωγή στην κλασική μουσική και καταδεικνύει τη δύναμη και την ακρίβεια μιας ορχήστρας. Η επανάληψη του θέματος βοηθά επίσης τους μαθητές να κατανοήσουν πώς τα μοτίβα μπορούν να εξελιχθούν μέσα σε μια συμφωνική δομή.

Πιοτρ Ίλιτς Τσαϊκόφσκι - "Η σουίτα του Καρυοθραύστη" (Χορός της νεράιδας του ζαχαρωτού δαμάσκηνου)

<https://youtu.be/GiEIe0ClGIM?si=2tHJ--30t4KFIsV4>

Αυτό το κομμάτι είναι ελαφρύ, μαγικό και οικείο, ειδικά για τους μαθητές. Είναι ιδανικό για την εισαγωγή των ήχων μιας ορχήστρας και η ιδιότροπη φύση του αιχμαλωτίζει τη φαντασία των μαθητών. Ο λεπτός ήχος της σελέστας είναι ένα χαρακτηριστικό που ξεχωρίζει και δίνει στους μαθητές την ευκαιρία να ακούσουν διαφορετικά ηχοχρώματα μέσα στην ορχήστρα.

Johann Strauss II - "Ο Γαλάζιος Δούναβης"

<https://youtu.be/IDaJ7rFg66A?si=km1aQTCXGIwblav3>

Αυτό το βαλς είναι ζωντανό, κομψό και χαρούμενο, επιδεικνύοντας την ικανότητα της ορχήστρας να δημιουργεί μια αίσθηση κίνησης και ρυθμού. Είναι εύκολο να το ακούσετε και προσφέρει στους μαθητές την ευκαιρία να εκτιμήσουν την ομορφιά της ορχηστρικής μουσικής, ενώ παράλληλα κατανοούν την έννοια του χορού και του ρυθμού στις κλασικές συνθέσεις.

Μέρος 2: Ερωτήσεις

Απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις με 1-2 προτάσεις η καθεμία:

1. Τι ομοιότητες παρατηρήσατε μεταξύ των διαφορετικών μουσικών κομματιών;

2. Τι διαφορές παρατηρήσατε μεταξύ αυτών των μουσικών κομματιών;

3. Ποιο σας άρεσε περισσότερο;

Μέρος 3: Αναστοχασμός

1. Σκεφτείτε τον ρόλο των διαφορετικών οργάνων σε μια κλασική ορχήστρα:

Πώς συνεργάζονται διαφορετικά τμήματα μιας ορχήστρας (έγχορδα, ξύλινα πνευστά, χάλκινα, κρουστά) για να δημιουργήσουν ένα πλήρες μουσικό κομμάτι;

2. Αν επρόκειτο να συνθέσετε ένα κομμάτι εμπνευσμένο από μια κλασική ορχήστρα, ποια όργανα ή τμήματα θα παρουσιάζατε και γιατί;

Σας ευχαριστούμε που εξερευνήσατε τον κόσμο της μουσικής και τη δύναμή της να συνδέει τους ανθρώπους!